av kloke voksne både i familien og dels i helsevesenet. Likevel har det vært tanker, følelser og bilder inni henne som har gitt henne følelsesmessige begrensninger i tillegg til de fysiske. Det kan virke som om dette har kretset mye rundt identitet, selvfølelse og tro på egen verdi.

Dette er blitt en bok som berører og starter tanker hos leseren. Den retter seg mot helsepersonell og alle som jobber med barn og ungdom. Den kan anbefales. Undertegnede synes den ville ha vunnet på nedkortning, fordi det blir en del gjentakelser hvis den blir lest fra perm til perm. Det er imidlertid mange avsnitt som egner seg godt til samtale kolleger imellom, den bør derfor ligge på lunsjbordet, på vaktrommet eller andre steder der fagfolk som arbeider med barn og ungdom samles.

Marit Hafting

Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
Voss sjukehus

Framifrå lærebok om sosial rettferd

Underlid K.

Sosial rettferd

Fattigdom og rikdom i det moderne Norge.

351 s., ill. Oslo: Det norske samlaget, 2009.

Pris NOK 429

ISBN 978-82-521-7353-6

Kva er rett og kva er rettferd, og spesielt – kva er sosial rettferd? Korleis har dei rike og dei fattige det i Norge i dag? Den siste av dei tre delane i denne boka handlar om kva forfattern meiner om rettferd ved

økonomisk ulikskap sett i høve til dei filosofiske syna som han presenterer i den første delen.

Dette er ei framifrå lærebok for sosial- og helsefag, særleg på høyskolane, men òg av stor interesse for mange andre. Vil du ha ei kort og klår innføring i rettferdslæra til Aristoteles eller John Rawls, er ganske visst del I den beste kjelda du kan finne på norsk. Er du ute etter dei tre intervjuundersøkingane av rike folk i Norge, treng du del II, som framfor alt gir mykje og bra stoff om livsvilkåra til dei fattige. Her kan stoffet verke omfangsrikt. Forfattern har valt mykje fra si eiga mangeårige forskning, men han går òg gjennom mykje anna forskingsstoff og verdfull statistikk.

Han viser klårt frå starten at han er tilhengjar av den filosofiske retninga dialek-

tisk materialisme. Hans eige syn viser seg knapt i dei to første delane, som er godt avbalanserte. Gjennomgangen av filosofien om rettferd frå Platon til Rawls, Nozick og Barry i vår tid er imponerende. I den tredje, polemiske delen held han seg til den filosofiske retninga som meiner at rettferd finst i røynda, som ei kjensle blant folk, ikkje berre som ulike meiningar. Setter vi oss inn i levkåra til den fattigaste tidelen av hus-halda i det velståande Norge, vil mange av oss finne desse levkåra urettvise.

Særleg to framlegg til reform vert drøfta. Vi bør ha eit *inntektsgolv* over fattigdomsgrensa, for eksempel den grensa som Statens institutt for forbruksforskning sett for eit aktivt liv. Å heve satsane for sosialhjelp dit ville koste omlag 3 milliardar kroner årleg. Om pengane til dette vart tekne frå den rikaste tidelen, ville rettvisa verte enda større, meiner forfattern. Han går òg inn for eit inntektstak. Kor det skal liggje, må diskutast, men kan hende hadde Platon ein god idé då han foreslo at dei rike ikkje skulle tene meir enn fire gonger inntekta til dei fattigaste.

Sosial rettferd er klårt skriven på greitt norsk, kan hende litt ordrikt, men desto meir lettlesn. Ho er interessant lesnad for alle som er opptekne av sosial rettferd.

Björgulf Claussen

Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
Universitetet i Oslo

Om å reflektere over sitt liv

Hoem S.

Ape 2.0

En liten bok om å finne tilbake til seg selv. 191 s., ill. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2009. NOK 279
ISBN 978-82-05-38478-1

Forfatteren er en 48 år gammel psykolog med god klinisk erfaring. I denne lille, letteste og upretensjøs utgivelsen forsøker han å få leseren med på å reflektere over i hvilken grad livet går som ønsket eller om noe

skurrer og bør forandres på. Vi er alle i klem mellom natur og kultur. Er det ikke noen spørsmål du bør konfrontere deg selv med? Tittelen henspiller på forfatterens tanker om at mennesket er en videreutvikling av ape 1.0 som ikke lenger «passer» til det miljøet vi har skapt oss.

Han starter med de helt store spørsmål: Hva er et menneske? Hva er lykke? Hva er

meningen med livet? Men han problematiserer i stedet for å komme med snusforntige eller kvasifilosofiske svar. Tvert imot står hans litt slentrende, personlige stil godt til selve budskapet: Vi er alle unike, det finnes ikke patentløsninger. Som stimulans til å komme i gang med en slik selvreflektering har han kapitler som *Forstå din egen historie*, *Sanseutvikling*, *Vær sympatisk*, *På lag med egne følelser*, *Kampen mot endringsfobi*, *Døden*, *Forhold til foreldre* og til sist *Finn din marsfart*. *Ape 2.0* oppfordrer oss til å være aktive, men egner seg likevel som sengelektyre.

Dette er ingen selvhjelpsbok i snever forstand. Det er få enkle triks for å få det bedre. Egentlig er det bare noen knep for å leve bedre med mobilen (!) som konkretiseres på et slikt plan. Lesere som søker den slags litteratur, henvises til andre slike bøker som nylig er omtalt i Tidsskriftet. Nei, dette er nok heller noe for folk i 40-årene som begynner å spørre seg hva som nå skal være det gode liv i tiåret som kommer. De vil kjenne seg igjen i forfatterens problemstillinger og i sitt eget liv og i de mange vignettene fra hverdagslivets kjas og mas. Ja hvis man bruker noen få timer sammen med Sverre Hoem, vil jeg ikke utelukke at man kan bli stimulert til både å reflektere litt dypere over sine valg og kanskje ta mer konsekvenser av det man kommer frem til.

Per Vaglum

Avdeling for medisinske atferdsfag
Institutt for medisinske basalfag
Universitetet i Oslo

En klassiker

Skard ÅG.

Ungene våre

235 s. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2009.

Pris NOK 315

ISBN 978-82-05-38151-3

Selv om denne boken fra 1948 neppe er noe egnet oppslagsverk når det gjelder dagsaktuelle temaer innen barneoppdragelse, er den morsom å lese – både med tanke på at dette var folkeopplysning den gang den ble skrevet og ut

fra hvor holdbare de fleste budskapene fortsatt er. At nyttegivelsen er støttet av Fritt Ord og av Norsk Kvinnesaksforening, som markering av 125-årsjubileet, er ikke tilfeldig. Åse Gruda Skard (1905–85) var gjennom store deler av 1900-tallet aktiv